

٢٠٢٢/١٢/٤

ئایا به رهه می نهوتی هه ریم زۆر که می کردوو؟

دوای نهوهی دامه زراوهی دره و میدیا راپۆرتیکی بڵاو کردوه له نووسینی به ریز نهوهر که ریم که چند زانیارییه کی وردی تێدایه سه بارهت به داهاشی هه ریم و له ناویشیدا هه ناردی نهوت و داهاشی نهوت بو مانگی تشرینی دههومی ٢٠٢٢. له راپۆرته کهدا ده رده که ویت هه ناردی نهوتی هه ریم که می کردوو.

به پێی ئه وخشته یه ی له راپۆرته کهدا ها تووه که هه ناردی نهوتی هه ریم له لایه ن که شتییه کانه وه له به ندهری جه یهانی تورکی بارکراوه، هه ناردی هه ریم که می کردوو بو ١٠ ملیۆن و ٣٤٥ هه زار به رمیل که به تیکرا ٣٤٤.٨ هه زار به رمیل ده کات .

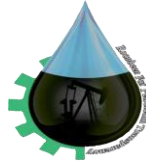
چهندین کهس پرساری ئه وه یان کرد که ئایا بوچی به رهه می نهوتی هه ریم هینده که می کردوو؟ ئایا به رهه م که می کردوو یان هه نارد؟ جیاوازی به رهه م و هه نارد چیه؟ له بهر ئه وه ئه م روونکردنه وه مان به پێویست زانی.

بلاو کردنه وهی ئه و زانیاریانه ی که له راپۆرته کهدا ها تووه گرنگ و پێویستن، به تایبهت که حکومت له کاتی خویدا مانگانه بڵاویان ناکاته وه. به لām ئه م زانیاریانه و ئه وانه ی ئیمهش له روونبین پێشتر بڵاومان کردوو ته وه ته نها سه بارهت به ئه و باره نه وتانه یه که له به ندهری جه یهانی بارکراوه له لایه ن که شتییه نه وتییه کانه وه. به مانایه کی تر هه موو به رهه می هه ریم نییه چونکه ئه و یه ی تیا نییه که به تورکیا فرۆشراوه (ئه گه ر له و ماوه دا هیچ پڕیک فرۆشرا بیت) هه روه ها فرۆشی ناوخۆ و ئه و یه ی تیا نییه که تێدا نییه که دراوه پالاوگه کانی ناوخۆ. هه روه ک ده زانین به پێی راپۆرته کانی دیلۆیت که حکومت بڵاوی کردوو ته وه پڕیک بو پالاوگه کانی ناوخۆ و پڕیکیش له ناوخۆدا فرۆشراوه، کو ی به کاربردنی ناوخۆ و پالاوگه کان و هه نارد ده کاته کو ی به رهه می هه ریم.

به پێی زانیارییه کانی ئیمه و به دوادا چونمان له م ماوه یه دا ته نها کێلگه ی سه رقه لا به رهه می به شیوه یه کی به رچاو که می کردوو له ٣٢ هه زار به رمیلی رۆژانه وه ئیستا ته نها ١٤ هه زار به رمیل به رهه م ده هینیت واته ٥٦٪ به رهه م که می کردوو و هوکاره که شی بو دزه کردنی ریزه یه کی زۆر ئاوه بو ناو حه شارگه که به پێی هه ندی سه رچاوه ٥٠٪ ی تێیه راندوو.

کێلگه کانی تر هه ندیکیان به نه ندازه یه ک به رهه میان زیادی کردوو به راورد به مانگه کانی پێشو له وانه (هه ولێر و سه رسه نگ) ئه وانی دیش گۆرانیکی وا به سه ر به رهه میاندا نه ها تووه.

به پێی ئه و ئامارانه ی له به رده ستی روونبیندا یه و له م خسته یه ی خواره وه دا روونکراوه ته وه له کو ی ١١ کێلگه ی به رهه مه یینی نهوتی هه ریم تیکرای به رهه می رۆژانه بریتیه له ٤٢٦ هه زار به رمیل،

تهنها بهرهمی کێلگهی عین سفنی به گریمانهی دانراوه به ۵ ههزار بهرمیل له روژیکدا .
له بهر ئه وهی ههچ زانیارییهکی فهرمی و نیمچه فهرمی له بهردهستی روونبیندا نییه بۆ ئه و کێلگهی به
بۆیه به بهرانیگی سور دیاری کراوه .

کهواته گهر ئاستی (ههئارده نهک بهرهم) کهمی کردبیت ئهوا دهکریت لیکدانهوهی ئه وهی بۆ
بکریت که وهزری زستانه و بهرهمه نهوتیهکان زیاتر پێویستن، دهبیت ههریم ئه و یرهی دهیدات
به پالاوگهکان و فروشی ناوخۆ زیادی کردبیت. له سالانی رابوردوودا ئه و یرهی بۆ بهکارهێنانی ناوخۆ
به کار هاتوو له نیوان ۲۷ بۆ ۳۰ ههزار بهرمیلی روژانه دا بووه. کهواته ئیستا دهبیت ئه یره
بهرزبووبیتتهوه بۆ نزیکه ۹۰ بۆ ۱۰۰ ههزار بهرمیلی روژانه، له و کاته دا دهبیت نرخێ سوتهمهنی
دابهزیت و پروسهی دابهشکردنی نهوتی سپی خیراتر و ههرزانتربیت. گهر ئه مه نهکراییت و
ههئاردهش کهمی کردبیت ئهوا ئه وکاته پێویسته وهزارهتی سامانه سروشتیهکان روونکرنهوه
بدات.

بهرهمی کێلگه به کێلگهی نهوتی ههریم له چارهکی سیهه می ۲۰۲۲دا

#	بلوکی نهوتی	ناوی کۆمپانیا	پشکی کۆمپانیا	تیکرای بهرهمی روژانه له
۱	تاوکی (تاوکی و فیشخاپور بهک گرینهستن)	دی ئین ئۆ DNO	۷۵%	46,478
		گه نیل نه ئیرجی Genel Energy	۲۵%	
	فیشخاپور	دی ئین ئۆ DNO	۷۵%	62,003
		گه نیل نه ئیرجی Genel Energy	۲۵%	
۲	تهق تهق	گه نیل نه ئیرجی Genel Energy	۴۴%	4,660
		ناداکس Addax Petrpleum	۳۶%	
۳	سه رسهنگ	ئێچ که ی ئین HKN	۶۲%	42,000
		شاماران ShaMaran	۱۸%	
۴	ئه تروش	شاماران ShaMaran	۲۷,۶%	41,273
		تاقه Taqa	۴۷,۴%	
۵	شیخان	گۆلف کیستۆن KGP	۸۰%	45,000
		نیم ئۆ نیل MOL	۲۰%	
۶	ههولیر	فورزا Forza Petroleum	۶۵%	15,100
۷	سه رته	گه نیل نه ئیرجی Genel Energy	۳۰%	4,900
		شێفرۆن Chevron	۵۰%	
۸	گه رمیان	گاز پرۆم Gazprom	۴۰%	14,000
		وێستیرن زاگروس Western Zagros	۴۰%	
۹	به عشیقه	دی ئین ئۆ DNO	۶۴,۷%	600
		تی ئی سی (کۆمپانیای وهزی تورکی) TEC	۱۶,۷%	
۱۰	خورمه له	KAR Group	۱۰۰%	145,000
۱۱	عین سفنی	ههنت ئویل Hunt Oil	؟	
		کۆی بهرهمی ۱۰ کێلگه له کۆی ۱۱ کێلگهی بهرهمهینی نهوتی ههریم		421,014

بهرهمی کێلگهی خورمه له ۱۴۰-۱۵۰ ههزاره، ئیمه به تیکرا ۱۴۵ ههزارمان داناهه .

ئه گهر بهرهمی عین سفنی تهنها ۵ ههزار بهرمیل بیت ئهوا کۆی بهرهمی روژانه نزیکه ۴۲۶ ههزار بهرمیل دهبیت